

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11 szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények-czimzendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,

(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).

Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Ujévi üdvözet.

Előfizetési felhívás.

Körütekintés. — —r.-tól.

A cukorrépa termelése és a gyárosok. Sz. Szakáts Pé-
tertől.

Rosták és konkolyozók.

Kormányintézkedés.

A földm. miniszter rendelete a Németországba szállítandó sertések számára származási igazolvány iránt. A budapesti szarvasmarha és állatvásár forgalmának szabaddá tétele.

Irodalom.

Szőlészeti és borászati lap. Weinbau-Kalender.

Rövid szakközlemények.

A vetések állása Erdélyben. A japáni gesztenyefa. Mek-
kora tojásokat tojnak a különböző fajtyukok?

Vegyesek.

Előfizetőinkhez. Szerződési tárgyalások Szerbiával. Élő
szarvasmarha szállítmányok Németországba. Kőbá-
nyai sertéseknek Németországba való bevitel. Ki-
vételes gabona díjszabás az osztrák-magyar voral-
bergi és lödani forgalomban.

Piaczi értesítő.

**Az „Erdélyi Gazda“ összes
t. olvasóinak boldog új évet kíván
a szerkesztőség.**

Előfizetési felhívás

az

„ERDÉLYI GAZDA“

általános mezőgazdasági hetilap

1892-ik évi folyamára.

Uj év küszöbén állunk. Reménnyel
tekiintünk ismét a jövőbe.

Az erdélyi gazdasági egylet továbbra
is megajándékozta bizalmával az *Erdélyi
Gazda* szerkesztőjét s ezt jövőre is meg-
hagyta kiadásában.

Kettős és pedig nem könnyű fölada-
tot ró ez a szerkesztő vállalra ezután is,
ugy, mint a mult évben: táplálni és fej-
leszteni szellemileg és föntartani anyagilag.

Mi erőnkhez képest ezután is elkö-
vetünk mindent, hogy az *Erdélyi Gazdát*
minden értelemben színvonalon tartsuk és
bizunk Erdély művelt gazdaközönségében,
hogy saját érdekeit fölfogva, önzetlen vál-
latatunkat úgy szellemi, mint anyagi tá-
mogatásában részesítendi.

Az *Erdélyi Gazda* iránya ugyanaz
leend, mint volt a mult évben: *kiválóan
gyakorlati* és felöleli a mezőgazdaság min-
den ágát.

Előfizetési ára:

egész évre 4 frt.

fél „ 2 „

Mutatvány-példányokat megkeresésre,
egy egész hónapon át, készséggel és in-
gyen küldünk.

Kérjük az előfizetéseket mielőbb meg-
tenni, hogy a nyomtatandó példányok iránt
tájékozva legyünk.

Együttal arra is kérjük t. olvasóinkat,
hogy ismeretkörükben lapunkat ajánlani s
részére uj előfizetőket szerezni szívesked-
jenek, mert az anyagi eszközök gyarapod-
tával emelhetjük ennek beltartalmát.

Az Erdélyi Gazda

kiadóhivatala.

Körütekintés.

(Kereskedelmi vámszerződések. Szarvasmarha kivitelünk
és a tüdőlob s az a miatt kiirtandó állatokért szándékolt
állami kárpótlás. Megyei kártalanítási alap. Tenyészünk
a nyugoti helyett magyar marhát. Az erdélyi gazdasági
egylet gazdasági és vásári naptára.)

Németországgal, Belgiummal és Olaszor-
szággal megkötötte Magyarország 12 évre a ke-
reskedelmi szerződéseket s az ezek becikkelye-
zéséről szóló törvényjavaslat úgy a képviselő-,
mint a főrendiházban már letárgyalva és elfo-
gadva lett.

Majdnem tiz esztendeje annak, hogy Né-
metország saját mezőgazdaságának emelése szem-
pontjából magas védvámval zárta el magát és
ez által Magyarországból a gabona bevitelét le-
hetetlenné tette; a minek az lett a követke-
zménye, hogy az addig itt 11—12 frton állott
buza-árak egyszerre 7—8 frtra estek le, iszonyu
rémületet okozva a gazdaközönségnél, a mely-
nek a gabonája után megszokott volt jövedelme,
így minden átmenet nélkül 33%-kal csökkent.

A gazdaközönséget aggodalom fogta el, félt
a jövőtől, és nem ok nélkül, mert terményei
utáni jövedelmének egy harmadrésztől elesett,
gazdasági és egyéb terhei azonban megmaradtak.
Az államkormány nézte tétlenül a gazdaközön-
ség vergődését, azzal biztatva: „*Segits magadon
s az Isten is megsegit.*“

Nem úgy azonban a szaklapok, ezen a
gazdaközönség mindenkori legjobb barátai. Ezek
hasábokra terjedő cikkekben buzdítottak, oktat-
tak és tanácsoltak. A gazdák figyelmét uj ter-
melési ágakra és jövedelmi forrásokra irányi-
tották, s azok meghallgatva és követve a jó ta-
nácsokat, az éveken át tartott nagy megpróbál-

tatást baj nélkül kiállották. De azért a 12 frtos
buza-árak az emlékezetből nem mosódtak el és
most a már aktuálisvá vált kereskedelmi szerző-
dések folytán ismét éled a remény, hogy az
oroszsági inség miatt keletkezett magas ga-
bona árak, a németországi sorompók megnyil-
tával, a szerződéses 12 esztendőre, még az orosz
inség elmulta után, is megmaradnak.

Németország nagy mennyiségű rozstot és
buzát, Belgium pedig sörárpat szükségelt, a mit
jó tudni s a termelést ezen cikkeknel fokozni.

Ha ide számítjuk még, hogy Németország
kapui szarvasmarháink előtt is már nyitva ál-
lanak, habár az uj vámszerződések még sok ki-
válni valót hagynak fenn, hazánk gazdasági-ke-
reskedelmi viszonyait elég kedvezően alakultak-
nak kell tekintünk

Van azonban egy nagy baj, a mi szarvas-
marha kivitelünknek irtózatossá nagy akadályául
szolgál, a miről már többször megemlékeztünk.
Ez a ragados tüdőlob, mely — miként már ar-
ról is szóltunk — a nyugoti fajta marháknak
különös betegségét képezi s miként tudjuk, Né-
metország pontos statisztikát kíván ezen beteg-
ségnek hazánkban való uralkodásáról és onnan,
a hol ez által az állatok bántalmazva vannak,
valamint azon helységek 20 kilométeres körze-
téből a marhák bevitelét nem engedi meg.

Mi többször megjósoltuk, hogy ezen baj
hova-tovább terjed és sajnos, jóslatunk betelt,
mert ma már 12 olyan megyéje van az ország-
nak, a honnan mondhatni nem is lehet kivinni
szarvasmarhát. Ennek a mint látjuk az a követ-
kezménye, hogy ott, a hol nincsen baj, a marha
irtózatossá drága, amott pedig el sem lehet adni
és így a Németországba való szabad bevitelnek
nincsen meg az általános kedvező hatása.

Ennek elhárítására a kormány azon módot
akarja alkalmazni, mit annak idején a keleti
marhavész ellen alkalmazott: a bunkózást. Ezt
mi is helyeseljük, de azt már — bármily különösnek
tetszedjék is — nem, hogy a kiirtott állatokért
állami kárpótlás nyujtassék. Mert hát éppen nem
tarthatjuk igazságosnak azt, hogy néhány megye
elhírázott tenyésztési iránya és a saját érdekeik
képzelt előmozdítása folytán beállott kalamitás
megszüntetésére hozandó pénzáldozathoz, állami
adójuk utján, azok a megyék is bevonassanak, a
melyek a nyugoti szarvasmarha tenyésztésétől
visszatartották és tartják magukat és őket ezen
baj sem most, sem a jövőben nem veszélyezteti.
Hanem ellenkezőleg, a bajnak illetően módon való
— tudjuk csak ideiglenes — megszüntetésére, az

inficiált megyékben létesítsen a kormány az érdekeltek által állandó „megyei kártalanítási alapot”, miként Nyitramegye a saját kezdeményezéséből, igen helyesen, annak alapját lerakni megkezdette és azokból eszközöltesse a kártalanítást.

Ez helyes is, igazságos is lesz.

Maguknak a tenyésztőknek pedig azt ajánljuk, hogy a lebunkozandó állataik utáni kárpótlás összegével, megtoldva még a saját erszényükből, vásároljanak magyar marhát, tartsák azt oly jól, mint a tarkát, azokból tenyésztésre folyton a legjobbakot válogassák és meg fognak győződni, hogy miként páratlan marhánk, századokon keresztül, a magyart, hacsak kívülről veszedelmet nem hoztak rá, soha cserben nem hagyta; ugy ezután is, nemcsak hogy nem fogja cserben hagyni, de a tenyésztési és tartási szabályok pontos követése mellett, egy pár évtized alatt, minden tekintetben örömeiket fogják lelteni benne, a tüdővésszel pedig többé soha sem lesz bajuk

Általánosan ismert tény, hogy hazarészünk vásárainak idejei a közkézen forgó naptárakban hibásan vannak közölve s igen sok esetben nem akkor tartatnak meg, a mint ott írva vannak. E miatt az idő pontos megállapítása és a

A cukorrépa termelése és a gyárosok.

I.

Alig képzelünk intelligens gazdát, aki a cukorrépa termelés fontosságát s a gazdaság jövedelmezőségére és kulturájára való nagy hatását ne ismerné és hogy ne óhajtaná azt, hogy annak termelését gazdaságába bevezethesse.

De ismeretes egyúttal az is, hogy annak termelése csak ott lehetséges, a hol már egy alkalmas gyár létezik a répanak cukorra való feldolgozására, minthogy ez olyan ipar termék, a mely nem képez piaczi cikket és a termés átvételének már előre biztosítottak kell lenni.

Itt tehát két érdeknek a kielégítéséről van szó: a gazdának, mint termelőnek és a gyárosnak, mint a termék feldolgozójának érdekéről. Ámde ezen érdekek igen gyakran összeütközésbe jönnek egymással és pedig legtöbbször a gyárosok szűkkeblűsége és tulságos önzése miatt, úgy hogy épen ezért sokszor elmegy a gazdának a kedve a cukorrépa termelésétől, el pedig azért, mert a gyárosok, dacára az általuk elért nagy haszonnak, a termelők fáradságát és terményük értékét nem akarják megfizetni, azonkívül pedig a bemérésnél a termelőt gyakran megkárosítják és a termék összegéből is hamis okoskodások alapján, igazságtalan levonásokat tesznek.

Önzésük leginkább nyilvánul az árak megállapításánál. E miatt 1889. kezdetén a nyitra-

sem hallgatva el és fölöslegesen semmit hozzá nem téve, gazdatársaim okulására, nyilvánosságra hozom.

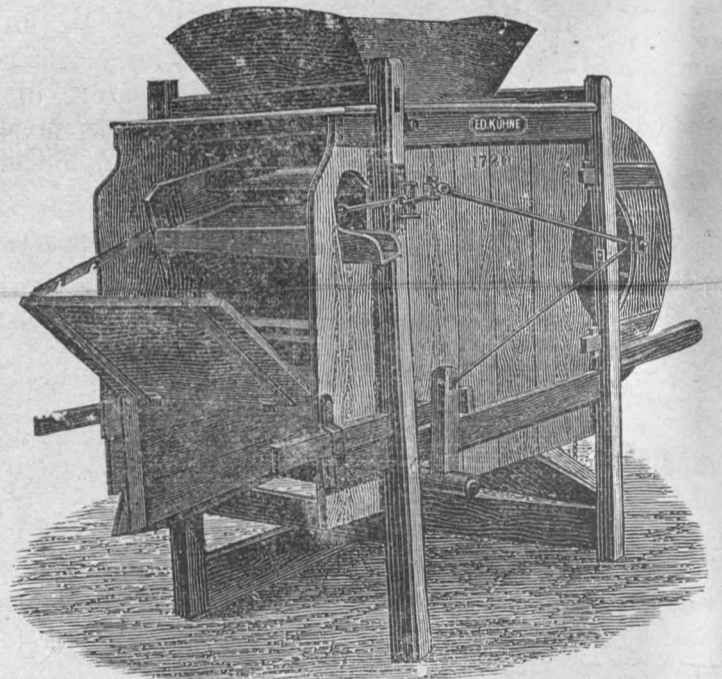
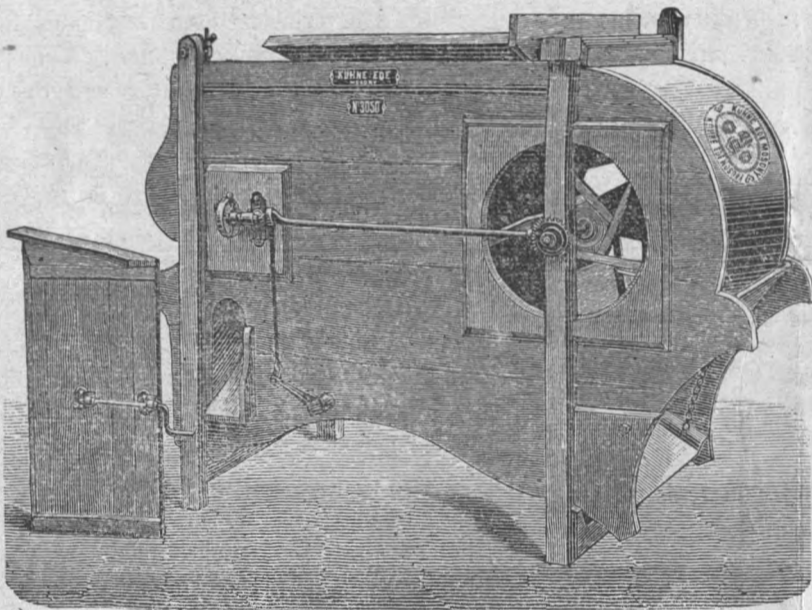
A termelést két éven át — 1889. és 1890-ben — folytattam 10 magyar (1200 □ öllel számított) holdon. Az első év eredményét nem tettem közzé mindjárt, azért, nehogy az akkori kellemes impressiók folytán olyan ítéletet állítsak fel, a melyet később saját magamnak kellene megdönteni; a második év eredményével pedig azért késtem, mert az annak kevésbé kedvező volta miatti nyomott hangulat gátolta volna kivált a gyárral szemben az elfogulatlan bírálatot. Most a két év adatait egyszerre közölve, tanulságosabb is leend

Kezdem a cukorgyárral kötött szerződéssel, mely különben nem is annyira szerződés, mint két hasonló szövegű nyomtatott levél, melyeket a termelő és a gyár igazgatósága az üres helyeknek megfelelő kiegészítéssel és aláírva kölcsönösen egymáshoz intéznek s a melyek kötelező erővel bírnak

A nagysurányi cukorgyár által a termelőhöz intézettnek szövege, szóról-szóra közölve, a következő:

Tekintetes Szakáts Péter urnak, Nyitrán.

Ezennel megveszszük t. czimed nyitrai gazdaságában 1890-ik évben 10, azaz tíz magyar (1200 négyszög öllel számított) holdon nyerendő egész cukorrépa-termését a következő feltételek mellett:

1.—2. ábra. Kühne Backer rendszerű rostái. Munkaképességük nagyság szerint 120—190 hektoliter naponta. Árak Budapesten 50—103 frt.

vásártartásra jogosult helységek vásárainak kizárólag a meghatározott napokon való megtartása végetti intézkedés tétele érdekében még a múlt 1891. év elején fölirt az erdélyi gazdasági egyesület a kereskedelmi miniszterhez. Onnan bár azt az értesítést nyerte, hogy az ügynek országos rendezése célba vétetett; mégis hogy a vásárlatók közönség minél előbb egy pontos vásárlójegyzék birtokába jusson, közvetlenül a vármegyei alispánoktól bekérte az erre vonatkozó adatokat, a melyek összeállítván, sajtó alá adattak, a honnan naptári résszel ellátva és több hasznos gazdasági s az állatokra vonatkozó közleményekkel kibővitve, csinos zsebkönyv alakjában, néhány nap múlva már kikerülnek és az előállítási áron, a közönség rendelkezésére bocsáttatnak.

Ezen zsebkönyv a vásárokat illetőleg páratlan és egyedüli biztos tájékoztató leend, miért azt már most figyelmébe ajánljuk olvasóinknak.

Előjegyzést rá elfogad az erdélyi gazdasági egyesület titkári hivatala.

—r.

megyei gazdák és az ugyanazon megyében lévő cukorgyár között konfliktus keletkezett.

A míg ugyanis a szomszédos cseh- és morvaországi cukorgyárosok 1 frt. 20 krt, sőt 1 frt. 50 krt. is fizették és fizetnek a cukorrépa métermázsájáért, addig a nagysurányi cukorgyár, épen ugy a tavarnoki, sasvári és diószegi gyárak 80 krtban állapították meg a maximumot.

A gazdák azonban egy forint alul nem voltak hajlandók termelni és néhány nagy birtokos szövetségre lépett egymással arra, hogy olcsóbban nem termelnek.

Ekkor a nagysurányi cukorgyár igazgatósága a nyitramegyei gazdasági egyesület, személynileg pedig ezen cikk írójához fordult, mint akkor azon gazd. egyesület titkárához, az ellentétek kiegyenlítése végett, a mi sikerült is az által, hogy a termelők valamit engedtek követelésükből, viszont a gyár is emelte az árakat.

Saját magam akkor gyakorlati tapasztalatokon alapuló véleményem nem mondhattam, mint hogy a cukorrépa termelésével még nem foglalkoztam, így állást nem foglalhattam sem az egyik, sem a másik fél mellett, hanem csupán a békítő szerepnél maradtam, de elhatároztam, hogy saját kísérleti gazdaságomban a cukorrépa termelését bevezetem, följegyzek mindent és tapasztalataimat a végeredmény feltüntetésével, semmit

1. Az ezen kötlevelül tulajdonán részletezett általános határozmányok értelmében kezelt és átadott cukorrépa tiszta sulyu métermázsájának ára kölcsönös egyezményünk értelmében 85, azaz nyolcvanöt krajczárban állapították meg. A tiszta suly aképp számított ki, hogy az átadás alkalmával eredményezett sulyból 5% tulsúly fejében jön levonásba.

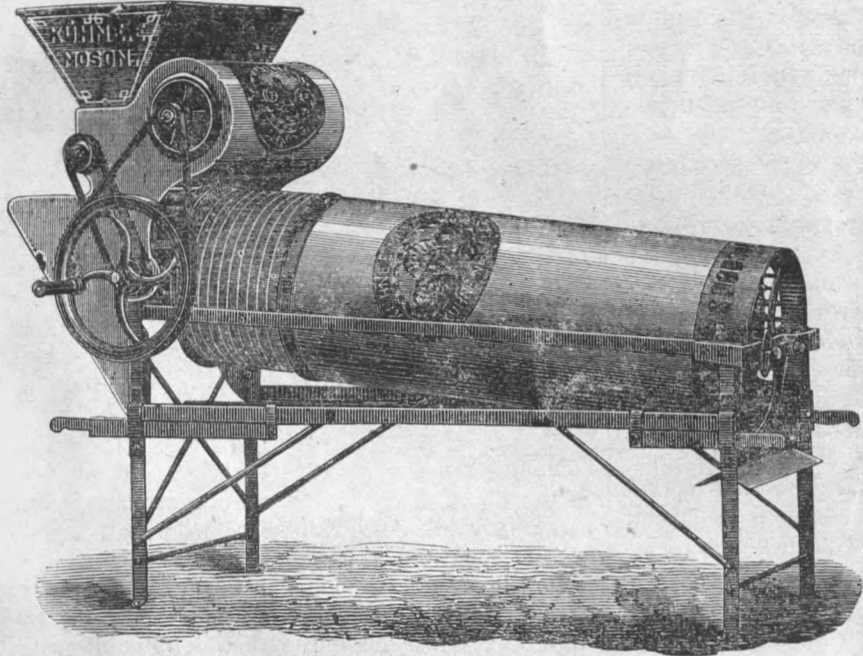
2. A t. czimed által cukorrépával bevetendő földnek kiválasztását, a répa mivélését és kezelését illetőleg mérvadónak fogadja el és aláveti magát az e kötlevelnek tulajdonán részletezett és e kötlevelül kiegészítő részét képező általános határozmányoknak.*)

3. t. czimed kötelezi magát, hogy a gyár részére szállítandó répat csakis a gyár által adandó magból fogja nevelni, melyet Nagy-Surányban kilónként 25 krtal számítandjuk. Az esetleg vétéséhez fel nem használt maradványt t. czimed nekünk ismét Surányban tartozik visszaküldeni és mi érette ugyancsak kilónként 25 krt fogunk b. számlája javára hozni

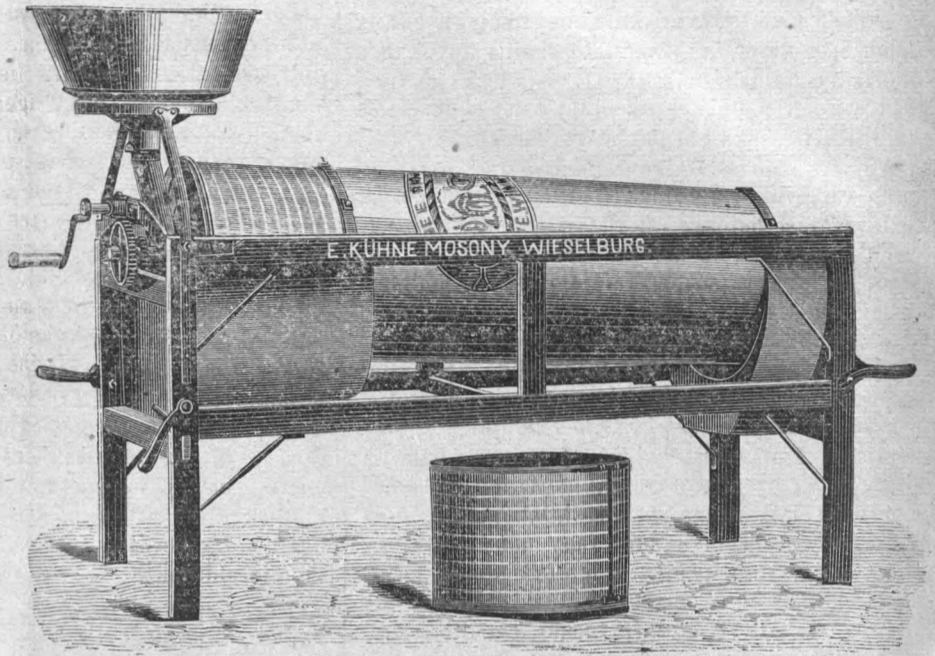
4. A répa t. czimed által saját költségén a nyitrai vasut állomásra fog szállíttatni. A suly szerinti átadás és átvétel a surányi vasuti hivatalos vagon mázsán fog eszközöltetni. A mázsá-

*) A jövő számban közlendjük.

lás alkalmával történik egyszersmind a répa szerződészerű állapotának megítélése. Zöld fejtű, rothadt, fagyott vagy fonnyadt, továbbá tulságosan földes vagy sáros, valamint 11%-nál kevesebb cukrot tartalmazó répának átvételét mi egyszerűen megtagadhatjuk. A mennyiben azonban a répának teljes tisztítása néha kedvezőtlen időjárás következtében vagy lehetetlenné válik, vagy t. czimednek aránytalan költséget okozna, az ez esetben a répán tapadó és vele beszállított föld és sármennyiség t. czimed saját költségén történő próba tisztítás után fognak az átvétel helyén megállapítani és a talált összszuból levonni. A föld és sár szállításából származó fuvardíj-többletet t. czimed megtéríteni tartozik.

3. ábra. Vasállványos konkoly választógép szelelővel. Munkaképessége óránként 5-6 hktl. Ára Budapesten 153 frt.

4. ábra. Pernolett-féle konkoly választógép egyszerű működéssel. Munkaképessége 5-6 hktl. óránként. Ára Bpsten 95 frt.

A répa sulyának és szerződészerű állapotának meghatározása. valamint az esetleg szükséges próbatisztítások alkalmával jogában áll t. czimednek vagy személyesen jelen lenni, vagy magát megbízottja által képviseltetni. A próbatisztítás egészen is elmaradhat, ha t. i. a gyár és a termelő között egy esetleg levonásba helyezendő %-ék iránt kölcsönös méltányosság alapján barátságos egyezmény jön létre

5. a) A Surányban szekeren átadott répát az ugyanott létesítendő prismákba vagy rakásokba, vagy pedig a gyár répaházába t. czimed tartozik berakadni

5. b) A nyitrai átlomá-hoz szállított répát t. czimed saját költségén tartozik waggonba rakadni és egyszersmind a waggon hordképességének teljes kihasználásáról gondoskodni, az esetleg hiányos megrakás által okozott fuvardíj-többletet t. czimed nekünk megtéríteni.

6. Minden t. czimed részéről általadott métermázsa cukorrépa után (a tiszta sulyt véve alapul) mi t. czimednek 8, azaz nyolcz kilogr. mésziszapot és 40, azaz negyven kilogramm szokás szerint kipréselt répa szeletet állítunk gyárunkban rendelkezésére.

7. Előlegképen mi Önnek váltója ellen tetszése szerinti időben holdanként 20 frtot, tehát összesen kétszáz oszt. ért frtot tartozunk rendelkezésére állítani, mely összeg után a végleszámolásig hat százalék kamat lesz a beszállított répa árából levonandó.

8. Minden ezen szerződésből eredhető vitás esetben mindkét szerződő fél aláveti magát a budapesti áru- és értéktőzsze választott bírósága ítéletének, előre lemondván minden felebbesről Nagy-Surány. 1890. márczius 19-én.

Nagy-Surányi cukorgyár és finomító részvénytársaság. (Aláírás olvashatlan.)

Sz. Szakáts Péter.

Rosták és konkolyozók.

A gabona értékesítésnek egyik feltétele annak tisztasága, t. i. hogy abba idegen magok és anyagok ne vagy csak igen csekély mennyiségben találtassanak. A „kereskedelmi szokvány” 5°/_o-nál több idegen anyagot nem fogad el, ha több van benne, az árból levonatik a megfelelő összeg. De a közönséges piaci eladásnál is tapasztalható, hogy minél tisztább a gabona, annál jobban fizetik, a szemetest pedig csak potom árért lehet eladni, gyakran még annyiért sem, mint a mennyi értéket a benne levő gabona tisztán valóban képvisel.

Fejlett gazdaságokban már a talaj műve-

gondot fordítanak a gabonának a gyomoktól való megtisztítására, úgy, hogy a legtöbb esetben a cséplés után kell azt tulajdonképen megtisztítani.

Azelőtt általános szokás volt — s néhol szokás még ma is — kézi kéreg rostákkal aszszonyok által végeztetni a gabona tisztítását. Ezen munka azonban drága, lassu és nem tökéletes. Kivált a gyom-magokat ez uton épen nem lehet kitisztítani.

Már jó ideje, hogy a gabona rostálására és tisztítására, e célra szerkesztett gépeket alkalmaznak a gazdák, a melyekkel gyorsan és aránylag olcsón oly tökéletes eredmény érhető el, hogy a gabonából, vagy egyéb gazdaságilag termelt

léssel kezdetét veszi a tiszta megnyerésre való törekvés, azzal, hogy a gyomirtás, a talaj okszerű megmunkálása által, a lehető legtökéletesebben történik

De meg tiszta magot is vetnek ám el, úgy, hogy a miatt a föld ugyan el nem gyomosodik.

Tavasszal pedig a mint a vetés jól kizöldült és a talaj annyira megszikkadt, hogy a rajta való járás bajt nem okoz, már ott látjuk az egyes

magvaktól, minden idegen anyag és gyom-mag az utolsó parányig eltávolítható és így ezek értéke nagyban fokozható.

A gabonának a pelyvától, portól és más szeméttől való megtisztítására a legelterjedtebbek a Backer-rendszer szerint készült rosták. (1. 2. ábra.)

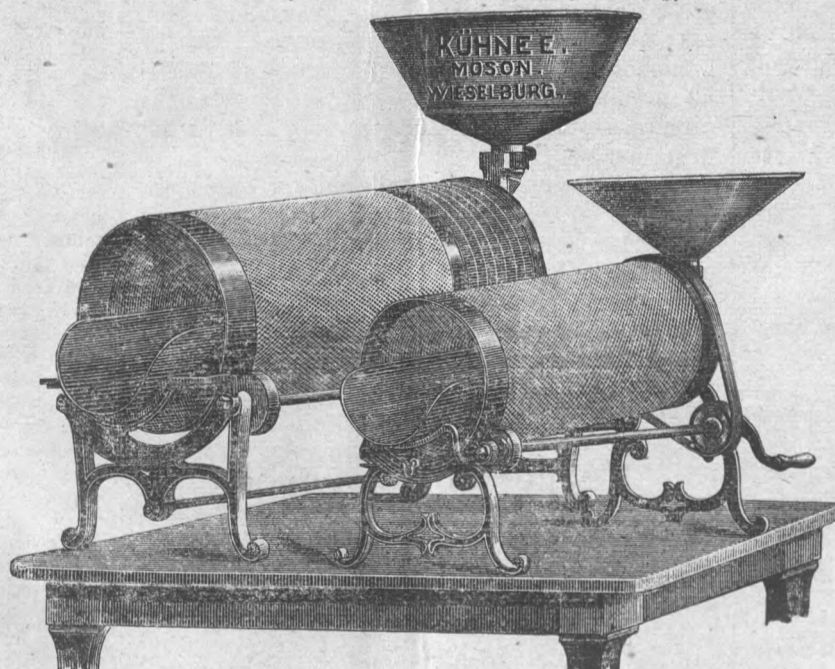
Ezek több szítának és egy szelelő készüléknek közös foglaltványban való elhelyezéséből

állanak, melyek úgy vannak egymással szerves összeköttetésbe hozva, hogy az egyetlen hajtó fogantyú segítségével az egész szerkezet működésbe hozható. A szíták alkalmas készülékkel folytonos rázásban tartatnak és a gabona szemeknél nagyobb anyagokat egyfelé, az ennél kisebbeket másfelé kiküszöbölik. A könnyü pelyvát és más hasonló anyagokat s a port az egyidejüleg fejlesztett szél hajtja ki, úgy, hogy a gabona ezektől teljesen megtisztulva ömlik ki a rostából.

Ezen rosták azonban a gabona szemekkel, egy nagyságu idegen magokat (u. m konkoly vadóc, bükköny vadrepce stb.) már nem képesek kiválasztani, miért arra ismét külön gépről gondoskodtak a gyárosok. Erre szolgálnak az ugynevezett konkoly választók (Trieurök.) Ezek a mellett, hogy az idegen magvaktól a gabonát tökéletesen megtisztítják, azt még nagyság szerint szortirozni is képesek, úgy hogy vetésre csupán ezek által lehet a magot teljesen előkészíteni.

Vannak szelelővel és a nélkül szerkesztett triörök, melyekből a legmegfelelőbbeket a 3. 4. 5. számú képeinken mutatjuk be.

A téli időszak lévén az, a midőn a magtári munka végzése: gabona forgatás, rostálás, triörözés a legszorgosabb teendők közé tartozik, jó szolgálatot véltünk teljesíteni, midőn ezen hasznos gépeket itt képeken is bemutatjuk, annyival inkább, mert manapsága jó gazda czimre igényt sem tarthat, a kinek magtárában jó szelelő ros-

5. ábra. Kühne E. „Liliput” konkoly választó-gépei. Munkaképességük nagyság szerint 10-15 hktl. naponta Áruk Bpsten 26-36 frt.

gabona táblákon a gyomláló gyerekek, lányok és asszonyok tarka csoportját, mint a gyomoknak esküdt ellenségeit, a kik az ezek után is még előtörő gyomok gyökereit arra készített vasakkal a talaj felszíne alatt átvágják, mi által a gabonának tisztasága biztosítva van.

Az ilyen gabonát elegendő csépléskor a pelyvától megtisztítani és mehet a piacra, vagy a vevő zsákjába, mert abban 5°/_o idegen anyag nál bizton nincsen több.

Csak hogy — sajnos — kevés még az ilyen gazdaságok száma, a hol már a földön olyan nagy

Erdélyi piacok.
(Árak krajczároiban)

A piaci cikkek	Mérték	Brassó	Csiksereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogarás	Gy-Szent-Miklós
Tiszta buza	hl.	—	800	—	800	1050	—	—
Elegy buza	"	—	700	—	600	950	—	—
Rozs	"	—	600	—	600	850	—	—
Árpa	"	—	500	—	—	—	—	—
Zab	"	—	225	—	250	600	—	—
Törökbuza	"	—	550	—	315	600	—	—
Széna	q.	—	300	—	280	200	—	—
Alomszalma	"	—	100	—	160	100	—	—
Túzifa	km.	—	240	—	300	250	—	—
Marhahus	kg.	—	32	—	44	48	—	—
Deczember			30		30	26		14

A piaci cikkek	Mérték	Gy. Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegvár
Tiszta buza	hl.	—	840	1030	775	800	—	820
Elegy buza	"	—	—	1000	645	750	—	620
Rozs	"	—	640	880	385	700	—	590
Árpa	"	—	480	—	—	—	—	—
Zab	"	—	275	600	265	250	—	250
Törökbuza	"	—	480	546	415	400	—	400
Széna	q.	—	350	270	130	420	—	160
Alomszalma	"	—	100	100	75	240	—	130
Túzifa	km.	—	250	300	240	225	—	240
Marhahus	kg.	—	44	48	48	44	—	48
Deczember			31	24	31	31	18	31

ELADÓ

szántóföld, kaszáló, gyümölcsös.

A kolozsvári határon a Kövespádon egy 4 hold 834 ööl területű jól megtrágyázott szántóföld. — A Békás háta megettől fordulóban 3 hold és 1000 ööl területű szintén jól megtrágyázott szántóföld. — A Nagy-Szoporban 7 hold 590 ööl területű kaszáló. — A Békási-hegyben egy hold területű gyümölcsös, mely a legjobb fajú oltványokkal van beültetve, ennek egy része luczernással és kintinó veteményt termő helylyel rendelkezik.

Venni szándékozók kül-középutca 58. szám alatt, alólirt tulajdonossal értekezhetnek.

Kolozsvárt, január havában 1891.

DOMBROWSZKY LAJOS.

2 (1-3)

A piaci cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Utvarhely	Sz. Somlyó	Torda
Tiszta buza	hl.	820	750	775	755	850	—	—
Elegy buza	"	750	700	60	630	700	—	—
Rozs	"	650	520	540	650	600	—	—
Árpa	"	240	380	400	—	—	—	—
Zab	"	260	240	250	360	265	—	—
Törökbuza	"	450	380	400	460	500	—	—
Széna	q.	400	200	220	300	250	—	—
Alomszalma	"	150	140	120	180	150	—	—
Túzifa	km.	160	220	220	180	240	—	—
Marhahus	kg.	44	44	40	40	40	—	—
Deczember		28	28	31	24	29		

Kolozsvár. 1891. decz. 31. Tiszta buza 9 frt 80 kr. — 10 frt 60 kr. Rozs 8 frt 30 kr. — 8 frt 80 kr. Törökbuza 5 frt 20 kr. — 5 frt 40 kr. Zab 5 frt 20 kr. — 5 frt 50 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mmként. Marhahus 50 kr. kg.

Átlatvásárok.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Decz. 31. Első minőségű áru keresett, ellenben másodrendű elhanyagolt. *Heti átlagárak:* magyar válogatott áru 320—380 kg. nehéz 47—48 kr; öreg 300 kg. tuli 44—45 kr; vidéki sertés 41—45 kr; szerb 40—44 kr. tiszta kgrammonként. Páronként 45 kg. ételsúly levonás és 4% engedmény. *Felcsigárak:* Uj tengeri 6 frt; árpa 6 frt 80 kr. Kőbányán átvéve.

Debreczen. Heti állatvásár decz. hó 29-én. (Eredeti tudósítás). Szarvasmarha fehajtatott 960 drb. eladatott 458 drb. Ló fehajtatott 520 drb; eladatott 186. Sertés fehajtatott 2 00 drb; eladatott 1020 drb.

Felelős szerkesztő és kiadó: *Sz. Szakáts Péter.*

Politikai napilapot rövid időn még nem karolt fel annyira a közönség, mint a

MAGYAR HIRLAPOT,

mely ez év áprilisében megindulva már is mindenki tudja, hogy a

MAGYAR HIRLAP a legértelmesebb, legterjedelmesebb, teljesen független magyar napilap. A **MAGYAR HIRLAP** a valódi szabadelvűségért küzd és a **MAGYAR HIRLAP** semmi önző czélokat se szolgál, eszközeiben mindig tiszta, a miért is a **MAGYAR HIRLAP** minden sorában megbízható és feltétlenül hiteles. A **MAGYAR HIRLAP** naponként 16, 24 vagy 32 oldalon jelenik meg. Hetenként a **MAGYAR HIRLAP** egy irodalmi, egy tanügyi és egy mezőgazdasági mellékletet ad. A **MAGYAR HIRLAP** 10 aranyos havi pályadíjat tűzött ki újdonságra, továbbá a **MAGYAR HIRLAP** 50 aranyat tűzött ki tárczára, 100 aranyat pedig novellára. Csak a **MAGYAR HIRLAP** előfizetői részesülnek abban a kedvezményben, hogy a „Kis Világ” című heti képes gyermek mellékletet megkaphatják. A **MAGYAR HIRLAP** karácsonyra nagy meglepetést forral előfizetői számára, de a **MAGYAR HIRLAP** eme rendkívüli kedvezményeken kívül is figyelmet érdemel, mert a **MAGYAR HIRLAP** vezércikkeivel, közgazdasági rovatával egy lap se versenyezhet. A **MAGYAR HIRLAP** táviratai, értesülései, mindig a legújabbak, a **MAGYAR HIRLAP** rendelkezvén a legtöbb és legjelesebb bel- és külmunkatársakkal. A **MAGYAR HIRLAP** már december hónapban megkezdte **Csiky Gergelynek** közvetlenül elhunytá előtt írt nagy regényét e czimen: „A valóper után.” Ezenkívül a **MAGYAR HIRLAP** még e hónapban egy érdekesítő francia regényt is megkezd. A **MAGYAR HIRLAP** főszerkesztője **Horváth Gyula**. A **MAGYAR HIRLAP** h szerkesztője **Fenyő Sándor**. A **MAGYAR HIRLAP** előfizetési ára 1 óra házhoz hordva Budapesten, vagy vidékre küldve, bélyegmentesen 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt, egész évre 14 frt.

A „MAGYAR HIRLAP” kiadóhivatala
IV., Gránátos-utca 16.

82 (2-2)

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig: spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniak, káli, chilisalétrom, szarv- és csontliszteket szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitünőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok” 1891. márczius 8-iki 10. számát.)

Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. vaczi-körnt 31.

Bujánovics Márton,
elnök.

A Kolozsvári Takarékpénztár-Részvény-Társulat bank- és váltó-üzlete

Kolozsvárt a

főterén levő üzletében

a bankszakmába vágó következő főbb üzletágakat folytatja:
Vesz és elad állam- és más értékpapírokat, zálogleveleket, arany-, ezüst- és papír-pénzmemeket;
közvetít a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett mindennemű értékeket idegen számlára;
előlegez értékekre és tőzsdén jegyzett papírokra (kézi zálogra, Lombard-üzlet);
leszámítol sorsjegynyereményeket, kisorsolt zálogleveleket és más értékeket;
bevált lejárt szelvényeket és beszerzi az értékpapírok új szelvényeit; teljesít fizetéseket a bel- és külföldi piacokon;
foganatosít behajtási megbízásokat.
Keresettebb értékek készletben tartatnak. A magyar földhitelintézet és a nagyszabedni általános takarékpénztár kisorsolt záloglevelei és záloglevél-kamatszelvevényei minden levonás nélkül fizettetnek ki.

77 (7-15)

E rovatban csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltek, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebbség összeg postabélyegekben is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETESEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjel. nésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Alkalmazást keres. gyakorlati bíró, székely származású, nőtlen gazdász, ki önállóan Alkalmazást keres egy, a községben működött. Címe a kiadóhivatalban. Alkalmazást keres egy, a községben működött. Címe a kiadóhivatalban. Alkalmazást keres egy, a községben működött. Címe a kiadóhivatalban.

Haszonbérbe adó birtok!

Nagy-Galamfalván, Udvarhely-megyében (Erdély) országút mentén, rasit- és posta-állomással, ma-

lommál, kocsma-bérlettel, 700 hold- Solymosi Kocz Armin gyógy-nyit, három vagy hat évre haszonbérbe adó. Átvehető azonnal vagy májusban. Bővebb feltételeket Nagy-gazdatiszt elfogadtatik.

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratóriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

81 (2-x)

Új! Új! Új!

TATA-TÓVÁROSI
MAGYAR

SPORT-FLUID

űdítő, erősítő és gyógyító folyadék

lovak számára.

Ezen saját találmányon és védjeggyel ellátott tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid, hírneves állatorvosok, tapasztalt lötenyésztők és kiválóképző loáimutók (trainerek) által ajánlva és 20 év óta legsikeresebb eredményeivel kipróbálva és szerföltött kítúnónek találva.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid fokozza a ló erejét, munkára való képességét, kitaró és gyors futó képességet ad, és a futó izmokat erősítvén, serényiséget és tüzeséget nyer a ló.

Beteg lovaknál használva felülmulthatlan hatást van: keheesség, étvágyhiány, kólikák, bírkák és csikók vérhasa ellen. Benulásoknál. Bicsakolásnál, csüd, pata vagy vállfőzamadósnál. Intergulák, — r. eu naticus sántítás-nál. Lapoczkák és gerinczbenúásnái, szélhűdés vagy letérés eseteiben. Sebesülés, törés vagy varasodásra.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid embe- reknél erős hatásánál fogva kiváló sikerrel alkalmaztatik makacs köszvényes szagga- tások ellen.

A tata-tóvárosi magyar sport-Fluid a leg- kítinőbb használati utasítással van ellátva. Felülmulthatlan jó hatása és olcsó áránál fogva a legjobban ajánlható restitutins-Fluid állandó használatra.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid központi szétkül- dési raktára a feltaláló és tulajdonos:

Karika Béla

gyógyszerész és vegyészeti laboratóriumból

TATA.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Nagyban vevők és viszont eladóknak engedemey.

Sürgöny cím: „Angyal”-gyógyszertár Tata.

78 (5-10)

959/1891. sz.

Szőlős-kert eladására ajánlati hirdetés.

Az erdélyi gazdasági egyesület tulajdonát képező Hídelve Nagyutczában 53. házszám alatt levő

szőlős-kert

írásbeli zárt ajánlati verseny útján 10.000 frt becsár mellett a leg öbhet ígérőnek örök áron el- adtnak.

Írásbeli zárt ajánlatok 1000 frt bánatpénz letételével 1892 év január 16 ik napjának d. e. 12 órájáig az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányához ezimezve, az egy- leti titkári hivatalnál (Kolozsvárt, Belközép- utca 11. szám emelet) nyújtandók be

A megnevezett szőlős-kert 10,000 frton alul nem adatik el

Legtöbbet ígérő az ígért vételáron felül kö- teles még Kolozsvár város közönségének az eladandó szőlős-kertre jelzálog-jogilag bekebelezett 261 frt 67 kr vételár követelését kifizetni, illetve annak kifizetését magára vállalni.

Az ajánlati feltételek és térkép az egyleti titkári hivatalnál a hivatalos órák alatt (d. e. 9-12 óráig, d. u. 3-5 óráig) megtekinthetők.

Az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választ- mányának megbízásából.

Szabó József,
egyleti elnök.

Molnár Sándor,
egyleti jogtanácsos.

83 (2-3)

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

részvénytársaság Kolozsvárt.

Alaptőke 400,000 frt.

Igazgatóság: Gr. Bethlen Gábor elnök, Br. Bánffy Dezső alelnök, Péterffy Zsigmond alelnök, Gr. Wass Béla, Lukács László orsz. képviselő, Horváth Gyula, Dr. Kiss Mór, Deák Albert, Merza Lajos, Dalmai Géza, Dr. Weisz Miksa. **Felügyelő-bizottság:** Gr. Kornis Victor elnök, Szász Domokos, Gr. Bethlen Bálint, Sombory Lajos, Politzer Zsigmond.

Földbirtokra és megyei székhelyen fekvő házakra, jelzálog törlesztési kölcsönt nyújt előnyös feltételek mellett. Főcél az erdélyi hitelviszonyok lehető legmesszebb menő racionális kielégítése s a viszonyok pontos ismerete alapján a kölcsönök gyors lebonyolítása az általában divó nehézkesség mellőzésével.

Elfogad takarékbetéteket 5% kamatozásra.

Kibocsát 5%-os zálogleveleket, melyek óvadékképesek s mint ilyenek minden állami kiállításnál s katonai házasa- goknál, valamint árvapénzek elhelyezésére kiválóan alkalmasak. Biztonságuknál fogva s a magas kamatlábot tekintve **legelőnyösebb tőkeelhelyezés.**

Bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Belszén-utca 3. sz. I. em. D. e. 9-1/2-ig.

3 (1-52)